

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Uaminkais, Ketvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Pramoninės kalna:
 Spausdinti Valstijose metams.....\$2.50
 "pusi metų.....\$1.50
 Eilėse Viešpatystėse metams.....\$3.50
 "pusi metų.....\$2.00
 Aprašymų kainų klauskite laišku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thur, and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 57

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Subata, Lapkričio (Nov.) 13 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

Vokiečiai pasitrauke nuo Rygos.

Smarkus mušis tarp francuzų ir bulgarų.

Anglai artinasi prie Strumnicos.

Serbai vis dar laikosi.

Rusu kariomene Rumunijoj.

USAI PERLAUŽĖ PRIEŠO EILES PRIE KAIMO BUDKI.

Petrogradas. — Rusų oficalis pranešimas, išleistas lapkričio 10 d., sekančiais žiniomis:

"Vakariniame Rusijos fronte, Sluoko distrikte, mūsų kariuomenė, kuri pradėjo atsivertę ant kairiojo upės kranto (Kurše, sustojo prie Kemmerno. Mes taipgi užėmėm Odingą (į pietus nuo Sluoko).

"Jiekabmiesto (Jacobstad) distrikte ir į vakarus nuo Dvinsko mušiai šiandien buvo taip smarkūs, kaip vakar. Į pietus net ligi Priest distrikto nebuvo atma-

"Distrikte į šiaurį nuo kaimo Kolki prasidėjo smarkūs mušiai. Visos priešiškos atakos ant Gutulisovtaja tapo atmuštos. Į pietus nuo kaimo Budki mes perlaužėm priešiško eiles ir jam besitraukiant atgal užėmėm tą kaimą ir taipgi išstūmėm į pietus ir šiaurį.

"Apie pietus mes paėmėm 2000 kareivių, tarp kurių taipgi užgriebėm apie 20 kulkosvaizių. Didelis priešiško kareivių skaitlis prigėrė prie Černiavka. Šitą pergalę mes įgijome padėdami mūsų artillerijos.

"Upės Okonka distrikte mūsų kariuomenė šturmu užėmė dalį priešiško tranšėjų. Šitą austrų mėginimai užliešė distrikte tapo atmušti atgal.

"Kaukazo fronto stovis tebėra be atmainų."

BULGARAI VEJASI SUMUŠTUS SERBUS.

Londonas. — Praeitą nedidelį bulgarų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą, kuris atėjo į Londoną tik po kelių dienų:

"Mūsų kariuomenė, kuri tebesiveja sumušta serbų armija, prisiartinio jau prie upės Morava ir rengiasi perkelti vakarinę tos upės pusę. Užimta Aleksinac, Lasotince, Iltowac ir Tetovo. Ant kitų frontų nebuvo atmainų.

"Užgriebtas Niše grobis susideda iš 42 kanuolių,

1,000 šautuvų, daugybės amunicijos, 700 geležinkelinių vagonų ir daugelio automobilių. Atsitraukianti atgal serbai paliko daug kanuolių, kulkosvaizių ir šautuvų, kurie dar nesuskaityta. Kiek ligi šiol žinoma, Niše paimta 5,000 belaisvių."

VOKIEČIAI SIUNČIA PAGALBĄ TURKAMS.

Londonas. — Vienas Bucharesto korespondentas rašo viename Milano laikraštyje apie Balkanų stovį ir atkreipia dėmesį į stropų vokiečių veikimą ant Dunojaus. "Eilės laivelių su juodomis ir geltonomis vėliavomis veža kareivius, amuniciją ir proviantą", rašo jis. "Kiti kareivių pulkai be pertrūkio eina visais senovės romėnų keliais, pro geležinius vartus. Garu varomos barkos išlandžioja visus kampus ir kampelius jiekodamos upėje sudėtų serbų minų. Dideli austrų gariniai botai traukia ilgas eilės barkų, kurios prikrautos Serbijoj užgriebtų grobiu. Kelias dabar yra liuosas nuo Budapešto, kuriuomi gali plaukioti įvairiasiu materijolu prikrautos barkos ir povandeniniai laivai."

ANGLIJAI REIKIA DAUGIAU PINIGŲ.

Londonas. — Lapkričio 11 d. laikraščių žinios skelbia, jog Anglija reikalaujanti karės reikalams \$2,000,000,000, nes karės vedimas kasdien jai kainuoja po apie \$5,000,000.

ANGLAI PASKANDINO DU VOKIEČIŲ POVANDENINIUS LAIVUS.

Londonas. — Iš Algeciros per Madridą atėjusi telegrama praneša, jog Gibraltarų jurių susmaugoje anglų kreiseris paskandino du vokiečių povandeninius laivus.

IR VĖL PAGAVO POVANDENINĮ LAIVĄ.

Paryžius. — Havas agentūra aplaikiusi iš Atenų šitokią žinią: "Laikraštis Kairol sako, kad jis aplaikęs iš ištikimų šaltinių užtikrinimą, jog an-

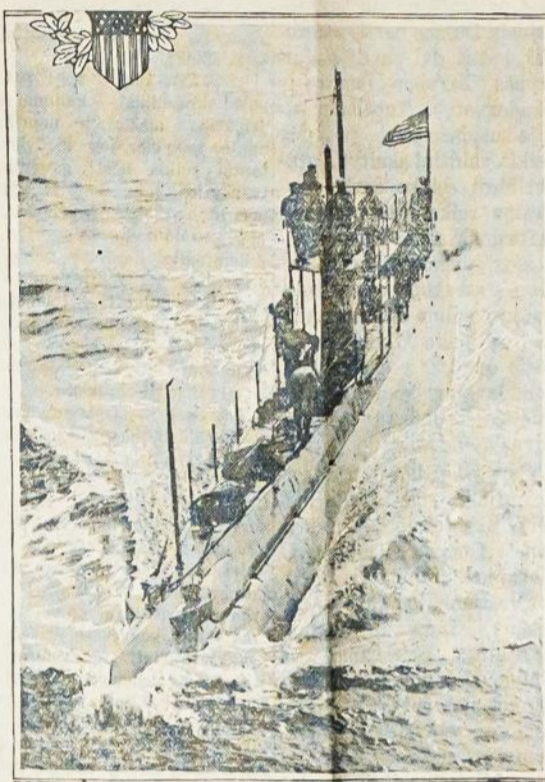

Photo by American Press Association.

Amerikos naujas E tipo povandeninis laivas.

glų torpedinių laivelių naikintojai Grekijos vandenyse pagavo vokiečių povandeninį laivą ir visus jo žmones paėmė nelaisvėn. Tas povandeninis laivas, su pagadintais inžiniais, liko pagautas tarpe Crete ir Cythera ir nuvilktas į Mudros."

ALBANAI RENGIA SIŪPULTI ANT SERBŲ.

Londonas. — Iš Bucharesto per Geneva atėjusi žinia sako, jog 60,000 albanų rengiasi užpulti ant serbų iš užpakalio, t. y. prie Monastirio ir Prisiendo.

VOKIEČIAI KONFIGURUOS ALIEJŲ IR TAUKUS.

Amsterdamas. — Iš Berlyno gauta telegrama, kuri skelbia, jog federalė vokiečių taryba nubalsavo konfiguruoti įvairios rūšies aliejų ir taukus, kuriuos paskui žmonėms parduos vien tik valdžios paskirtos komisijos.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI DIDELI.

Rotterdamas. — Laikraštis Courant išspausdino žinių, parodančių, jog vokiečių nuostoliai Champagne (Francijoj) nuo spalio 10 d. ligi lapkričio 2 d. užmuštais, sužeistais ir prapuolusiais siekia 78,386.

Prusijos-gi nuostoliai, rašo tas laikraštis, siekia 2,099,454. Prie to skaičiaus tečiau nepriskaityta Bava-

rijos, Wurtemburgo, Saxonijos nei laivyno nuostoliai, nei-gi žuvusieji Turkijoje aficeriai bei unteraficeriai.

ATĖMĖ NUO BULGARŲ VELES.

Londonas. — Laikraščio Star korespondentas praneša iš Atenų, jog jis gavęs nuo serbų legacijos žinių, kurios nurodo, kad francuzų kariuomenė išvijo bulgarus iš Veles (šiaurinėj Serbijoj).

Įvairios žinios.

UGNIS KANUOLIŲ DIRBTUVĖJE.

Nuostoliai siekia keliolika milijonų dolarių.

South Bethlehem, Pa. — Lapkričio 10 d. anksti rytą iškilusi ugnis beveik visiškai sunaikino Bethlehem Steel kompanijos No. 4 mašiną. Ugnis tapo užtikta skylių grėžimo skyriuje, aliejaus lūgne. Vienų tik kanuolių, kurias ugnis sugadino, vertė siekianti keliolika milijonų dolarių. Tame name, kuris sudegė, buvo apie 1,000 įvairių rūšių mašinų: tekilų, formuotojų, drilių ir mašinų skylėms gręžti. Tos mašinos taipgi tapo pagadintos; jų vertė siekianti irgi nemažiau kaip keliolika milijonų dolarių.

Sudegusis namas buvo 250 pėdų pločio, 700 pėdų ilgio ir keturių augštų augščio. Ant visų keturių augštų dir-

bo 2,050 darbininkų, dviem atmainomis. Tuo tarpu, kuomet iškilo ugnis, dirbtuvėje buvo apie 800 darbininkų; ugnis taip greitai išsiplatino, jog kaikiuriems prisiėjo su virvių pagalba nusileisti nuo viršutinių augštų.

Aliejus, kuriame, kaip yra manoma, turėjo prasidėti ugnis, bėga rynomis, į kurias sukrinta geležies arba plieno skiedrelės. Išpradžių aliejų buvus tik maža ugnies kibirkštėlė, kurią darbininkai norėjo su vandeni užgesinti. Kaip tik ant tos mažos kibirkštėlės užpylė vandenį, tuojau išsuko milžiniška liepsna, kuri regis vienu akimirksniu apsisiaus visą namą.

Ugnis prasidėjo pietinėje pusėje ir greitai perėjo ir į šiaurinę namo pusę. Augštas po augšto degė ir griuvo kartu su mašinomis. Reikia manyti, jog ugnis negreitai bus užgesinta.

Nesenai tas namas buvo perbudavotas, kas atsiėjo \$3,000,000. Tam name dirbo įvairaus kalibro kanuoles Jungtinėms Amerikos Valstybėms, Anglijai ir jos talpinkams. Šita ugnis sunaikino apie 800 kanuolių, kurios buvo pradėtos arba jau baigiamos dirbti.

Spėjama, jog šitą ugnį pagimdė išlėkusi iš eksplozijos elektrinės lemputės kibirkštis ir įkritusi į aliejų.

IŠGELBĖTA 370 ŽMONIŲ.

Washington, D. C. — Lapkričio 10 d. naktį Jung. Am. Valstybių ambasadorius Page iš Rymo kabeliu pranešė, jog su italų garlaiviu "Ancona", kurį paskandino austrų povandeninis laivas Viduržemio jūroje, žuvo apie 27 amerikoniai.

Sulig ambasadoriaus Page surinktų žinių, tarpe žuvusių be abejonės yra Alexanderas Patattivo, jo žmona ir keturi vaikai iš New Yorko, poni Frances Mascolo Lamura ir apie 20 3-čios klasės pasažierių, kurių pavardės dar nėra žinomos. Poni Cecil L. Griel, amerikone, tapo išgelbėta.

Šios dienos žinios praneša, jog, kiek ligi šiol yra žinoma, pasisekė išgelbėti iš viso 370 žmonių.

BRYANAS GALI BUT PATAUKTAS TEISMAN.

Washington, D. C. — William J. Bryanas, buvusis valstybės sekretorius, turi atsiskai savo viešus pranešimus, jog Jug. Am. Valstybių laivyno lyga (Navy League) yra subsiduojama amunicijos išdirbėju, arba turės stoti teisman už "nedorą šmeižtą".

Tokį ultimatumą jam įteikė pulkininkas Robert M. Thompson'as, laivyno lygos prezidentas, kuris sako, jog Bryanas du kartu jau buvo painformuotas, kad jo pranešimas yra neteisingas ir šmeižiantis.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

BERLINAS, lapkričio 12 d. — Vokiečiai pasitraukė iš vakarinės ir piet-vakarinės Sluoko apelinės miškų, nes pastaromis dienomis ten be pertrūkio lijo lietus ir pavertė žemę į bala. Taip skelbia vokiečių oficialis pranešimas. Tačiau yra žinių, kurios aiškiai parodo, kad vokiečiai ne del lietaus pasitraukė, bet del rusų atakų, kurios buvo padarytos iš Baltiko jurių ir iš sausžemio. Taigi ne lietus, bet rusų atakos privertė von Hindenburgo armiją pasitraukti.

PARYŽIUS, lap. 12 d. — Loos apelinėje buvo ypatingai smarki kanonada. Francuzai laimėjo keliose vietose. Vienoje vietoje francuzai išsprogdino vokiečių tranšėją.

LONDONAS, lap. 12 d. — Jeigu ligi gruodžio 1 d. neįstos į kariuomenę užtektinas Anglijos pavaldinių skaičius, tai visi sveiki vyrai bus surašinėjami ir priverstinai imami, kaip kitose valstybėse. Išpradžių ims vien tik nevedusius vyrus.

PARYŽIUS, lap. 12 d. — Tarp francuzų ir bulgarų eina smarkūs mušiai. Pastarieji prašo, kad mušiai ant tulo laiko būtų pertraukti, idant jie galėtų palaidoti savo užmuštuosius.

LONDONAS. — Anglų kariuomenė, aplaikiusi sustiprinimų, smarkiau pradėjo gulti ant Strumnicos. Su Kitchenerio atsilankymu Balkanuose ir prie Dardanelų prasidėsiąs naujas veikimas.

— Serbų armija tebėra tvarkoje ir gerai laikosi prieš teutonus, kurie eina ant jų iš šiaurį ir rytų.

BUCHARESTAS, lap. 12 d. — Gauta žinių, kurios praneša, jog Rumunijoj, netoli Bulgarijos rubežiaus, tapo išsodinta rusų kariuomenė ir atgabenta kanuolių.

PETROGRADAS, lap. 12 d. — Sulig vėliausių žinių (atėjusių iš Teherano, Persijoj), rusų kariuomenė yra tik 45 mylias atstu nuo Teherano. Vokiečiai, austrai ir turkai rengiasi iš to miesto išvažiuoti. Vokietijos ir Austrijos legacijos pradėjo tvarkyti savo archyvus su tuo tikslu, idant perduoti juos Amerikos legacijai.

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Subata, Lapkričio (Nov.) 13 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taisyriškai ir trumpina sulig savo nuožūros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) nalkinami ir autoriams negražinami.

VĖL NAUJAS "LIETUVIŲ CENTRAS"?

P. Yčo telegrama p. B. K. Balučiai ir Dr. K. Rutkauskui, atsiųsta iš Stockholmo per rusų ambasadą Washingtone, pasirašyta jo kaip "Prezidento Centralinio Lietuvių Komiteto". Tasai parašas mums metėsi į akis išsyk, nes žinome, kad p. Yčas yra pirmininkas tik Lietuvių Draugijos nuk. nuo karės šelpti, o apie "centralinį lietuvių komitetą" girdėjome tik pernai rudenį iš to paties p. Yčo laišku, pasiųstų taipgi iš to paties Stockholmo. Bet kaip paskui pasirodė, tie visi p. Yčo pranešimai apie "centralinį lietuvių komitetą", savo laiku amerikiečiuose net triukšmo pridarę, pasirodė visiškai neteisingi.

Dabar mūsų domą atkreipia p. M. Yčio laiškas, rašytas p. S. P. Tananevičiui ir išspausdintas KATALIKO Nr. 263. Laiške rašoma:

"Esu Stockholme ir siunčiu Jums daug labų dienų. Turiu visai mažai laiko. Esame čionai suvažiavę pasitarti Lietuvos reikaluose. Ypač svarbu mums užmegsti ryšius su užimtają vokiečių Lietuva. Veikite, vyrai, gelbėkite Lietuvą nuo bado. Kreipiausi per laikraštį į amerikiečius, nes vienam parašysiu, kitas pyks. Man rupi Lietuva ir šaukiu visus lietuvius vienybėn. Be nukentėjusių nuo karo pavienių žmonių, nukentėjo Lietuva, kaip tolia. Reikia apie ją irgi pasirūpinti ir jos ateitį pažūrėti. Kaip ten nežiūrėti amerikiečiai į p. Gabrij, ką nekaltbėti, o palaikyti jo biurą reikia. Svarbus jo veikimas ypač dabar. Turi, gerbiamasis, organą, klabenk prie amerikiečių širdžių. Organizavokite pašelpo darbą, siųskite į Lietuvą burius, apie kuriuos minėjau savo atsišaukime, dirbkite prisidengę Amer. Raudonojo Kryžiaus vėliava ir tuomet atliksite didelį darbą. Nebijokite išlaidų. Dirbant ir pinigai rasis (visur pabrakta mūsų Red.). Perstokite nors kartą vaidinties ir barties, o dirbkite Lietuvai naudingą darbą. Savo nutarimus Jums prisiūsiu." —

Iš laiško aiškiai matyti, kad Stockholme turėjo būti koks tai suvažiavimas, kuriame buvo tariamas ne tik apie šelpimą nukentėjusių nuo karės, bet ypač apie Lietuvos politinę ateitį. Kairie sakiniai (mūsų pabraktieji) gana charakteringi ir "tarp eilučių" ten daug ką galima išskaityti. Bet palauksime smulkesnių žinių. Tik vienas dalykas

perdaug jau metasi į akis: p. Yčo telegramos siunčiamos per rusų ambasadorius ir su rusų ambasadorių parašais. Amerikon siunčiamas ne kas kitas, bet p. Gabrys. Telegramoje kalbama apie šelpimą nukentėjusių nuo karės lietuvių, esančių vokiečių valdžioje, laiške — agitacija už p. Gabrio biurą.

Mes šitai pabriežiame delto, kad čia yra daug neaiškumų. Mums reikia rupertis ir Lietuvos žmonių šelpimu ir lietuvių politikos reikalais. Bet mums reikia aiškios kalbos ir aiškių, visiems matomų ženklų, kur pasibaigia Lietuvos šelpimo reikalas ir kur prasideda politika. Viską maišyti į kruvą mes negalime.

PADEJIMAS RUSIJŲ.

Boston Evening Transcript lapkr. 10 d. įdėjo įdomų straipsnį, pavadintą: "Revolt in Russia"? Straipsnyje rašoma: "Sventoji Rusija yra pusiaukelėje prie revoliucijos — tuo tarpu revoliucijos ramios, bet gilesnės, labiau pavojingos ir daugiau viltingos negu revoliucijos — tai kad pirmoji revoliucija japonų sumušti nerorėjo, tuo tarpu antroji turi savo tikslu sumušti vokiečius; taipgi pirmoji revoliucija nepasisekimo pamatų, tuo tarpu priversta laimėti.

Antroji Rusijos revoliucija yra vaisius militarinių nepasisekimų. Šioje karėje nesumušta valstybė revoliucijos dar gali išvengti. Nors kairie pranašauja, kad revoliucija palies visus — pergalėtojus lygiai taip kaip pergalėtuosius. Tie, kurie nesitiki išganytą rasti karėje — turi viltį revoliucijoje. Visuotina katastrofa atneš Europai gera. Šalys, sumuštose anksčiausia, revoliucija prasidės greičiausia. Rusijoje, kuriai iš prigimimo tenka sunkiausia karės našta ir kurią nepasisekimai palietė daugiausia — revoliucija jau prasidėjo."

Kad šiuose žodžiuose yra daug teisybės — tai neuginčys nei vienas, kas tik arčiau pažįsta Rusijos gyvenimą. Boston Evening Transcript išspausdinto straipsnio autorius savo tolimiesiuose švadžiojimuose pranašauja, kad jeigu neįves tvarkos ir prieš nepergalės nei caras su biurokratija, nei Duma su buržuazine inteligentija, tai tamsioji minia pakils ir sutreps abudu, t. y. ir caro valdžią, ir buržuazinę inteligentiją.

Ar ištikrųjų taip būtų — galima ir abejoti. Bet kad Rusija dabar stovi revoliucijos pusiaukelėje — tai dviejų nuomonių negali būti. Tik

pasiziūrėjime į kaikiuriuos faktus.

Dumoje susidarė taip vadinamas "reformų blokas", kurin įeina apie 300 atstovų iš 446. Bloke priklauso visos partijos pradendant nuo "progresyviškųjų nacionalistų" (Bobunskis), baigiant kadetais. Bloko partijos susivienijo priimdamos konstitucijinės monarchijos principus, artimus Anglijos konstitucijos principams, ir po jais pasirašė ne tik susivienijusių Dumos partijų atstovai, bet ir dvi partijos Valstybės Tarybos (centro ir akademistų). Tuo būdu šalyje susidaro įjega, su kuria reikia valdžiai skaitytis. Apskelbtoji bloko darbų programa reikalauja radikalių reformų visame Rusijos politikos gyvenime, svarbiausia — atsakomos ministerijos ir įvedimo reformų, priedėtu spalio 17 (30) manifeste dar 190 m. Tuos bloko reikalavimus paremia žemietijų ir miestų sąjunga suvažiavimai.

Caro valdžia, kurioj vadovaujamą rolę lošia ministrų pirmininkas Goremykin, finansų ministeris Bark, kelių ministris Ruchlov ir tam tikri caro dvaro "damų salionai", tarytum skęstantys griebdamos už Dumos atstovai iš Petrapilio važiuoti nei nemano. Išskiriant dešiniuosius, jie ir dabar sėdi Petrapilyj, nuolat daro savo posėdžius ir organizuoja (nors gal ne visi sąmoningai) šalies apginimą nuo vokiečių ir... rusų caro valdžios.

Caras su savo patarėjais griebiasi dar vienos priemonės — atstato liberališkesnį vidaus reikalų ministerį Ščerbatovą ir sinodo oberprokurorą Samariną. Vidaus reikalų ministeriu paskiria juodašimtį Chvostovą. Bet čia paduoda rezignacijos ir kiti žmoniškiesni ministrai — Ignatjevas, Charitonovas, Krivošeinas. Caro klika nusileidžia, rezignacijos nepriima. Patsai Chvostovas apskelbia savo programą, kuri priešinga visai jo ir caro valdžios politikai!

Rusija turi netrukus atstoti ant reformų kelio arba ją patiks politiškas ir ekonominškas bankrutats. Ekonominis Rusijos padėjimas nesvietiškai blogas. Finansų ministerio Barko apskaitymu, valstybės išlaidos karės metu siekia \$5,000,000,000, tuo tarpu metinių pajamų Rusija paprastai turi tik apie \$1,500,000,000. Vadinaisi — vienais metais pusketurto milijardo nedatekliaus. Užsieniouse už rusų rublių duoda dabar tik apie 60 kap. ir rublio kursas, kaip pati Dumos komisija apskaitė, dar gali kristi ligi 50 kap. Darbininkų užmokėsnis Rusijoje beveik nepakilo, tuo tarpu maistas ir pragyvenimas pasidarė 2—4 kartus brangesnis. Gelžkeliai užimta karės reikalams, o žmoniems reikalingiausiu daiktų neatveža. Vokiečiai užėmė turtingiausius kraštus su

20,000,000 gyventojų iš kurių apie 2,700,000 pabėgo ir bastosi po Rusiją.

Taip, Rusija stovi ant kryžkelės.

Iš laikraščių.

"Darbininkas" apie karės užbaigimą.

DARBININKAS, atsisakęs išvien su "Keleivio" ir "Ateities" redakcijomis surengti taikos prakalbas", savo Nr. 20 tą atsisakymą kaip ir pamatuoja tarydamas:

"Šita karė turėtų tęstis patol, pakol skriaudikai — galiunai nepripažins aiškiai ir nepriims naujos taisyklės, jog kiekvienai tautai reikia leisti gyventi ir tvarkytis taip, kaip ji pati nori ir jog niekas neprivalo norėti svetimo turto.

Jeigu šita karė to principo neįvykins, jei militarizmui ragai nebus nulaužti — tuomet ta karė nebus atsiekusi savo tikslo, tuomet tie milijonai jau žuvusiųjų būtų veltui lieję savo kraują ir galvas gulde.

Kas būtų, jei trumparegės politikos šalininkams pasisektų dabar privesti prie taikos? Ar didžiosios Europos valstijos sutiktų dabar paliuosuoti savo pavergtas tautas ir pačios nusiginkluoti? Niekuomet.

Jeji taika įvyktų dabar tuojau, kas būtų su Lietuva! Ji arba visa pasiliktų po vokiečių, arba taikos kongresas priverktų kaizerį gražinti užkariautasias šalis jų buvusiems valdovams. Ir viename ir kitame atsitikime — mums nebūtų džiaugsmo. Likusi po vokiečių — Lietuva, kad ir čia, turėtų nelygią kovą su prityrusiu žmonių dviosios smaugėju...

Antrame atsitikime, jei Didžioji Lietuva grįžtų Rosijai — Mažosios Lietuvos kaizeris jokiuo būdu neatiduotų. Tad mūsų svarbiausias politiškas siekis — sujungti visą Lietuvą į vieną kuną ir vel liktų neatsiektas..."

Sunku turbūt būtų rasti kitą lietuvių laikraštį, kuris taip be gėdos stovėtų už karės tęsimą ir tolimesnį žmonių žudymą vien tik dėl to, kad vokiečiai užėmė Lietuvą. Dar sunkiau tokiam "Darbininko" pasielgime surasti ką nors krikščioniško. Tai yra keršto apologija (ginimas), griežtai priešinga Kristaus mokslui. Nes "Rašte pasakyta: "akis už aki, dantis už dantį". Bet aš jums sakau: "mylėsi artimą savo kaip patsai save."

100 salionų = 10 bažnyčių = 1 katalikiškas laikraštis.

Tokį matematikos uždavinį išrišo kun. Milukas savo referate, skaitytame L. R. K. Federacijos seime.

Jisai apskaitęs, kad "vieno gerai suorganizuoto savaitraščio su 5000 egz. cirkuliacija užlaikymas atsieitų nedaugiau, kaip vienos vidutinės mūsų parapijos užlaikymas, nedaug daugiau, o gal dar ir mažiau atsieitų, nei užlaikymas vieno gerai įtaisyto lietuviško salionu..."

Bet kun. Milukas nereikalauja, kad žmonės užlaikytų tiek parapijų ir laikraščių, kiek salionų... Jo reikalavimai daug mažesni, nes pasitenkina viena bažnyčia prie 10 salionų, ir vienu laikraščiu (žinoma, "katalikišku") prie 10 parapijų. Štai kaip įtikinančiai jisai prirodinėja (DARBININKO Nr. 20): jeigu "užlaikymas vieno salionu atsieina tiek, kiek parapijos... jeigu gilbertoniečiai gali užlaikyti 10 karčemų, tai 11-toji įstaiga-bažnyčia — nedaugiau išsuojanti kaip vienas salionas, jų nenuvargys." O "jei prie dešimties salionų galima mūsų visuomenei užlaikyti vienuolik-

tą parapiją, tad prie 10-ties didesnių parapijų nėra negalimu daiktų užlaikyti vienuoliktą katalikišką laikraštį. Reikia tik susipratimo."

O dar yra yra žmonių, kurie neturi su bažnyčiomis, o bažnyčios — su kunigų laikraščiais... Kun. Miluko ir "Darbininko" žodžiais šiame klausime, regis, galima pilnai pasitikėti. Norint turėti "katalikišką laikraštį" — reikia pirmą 10 bažnyčių. Bet 10 bažnyčių — sulig kun. Miluko — lengvai gali išlaikyti žmonės, kurie išlaiko 100 salionų... Taigi reikia tik "susipratimo"!... Chicagiečiai, kurie "šlapiųjų" parodoje dalyvavo, matyt, "susipratę" daugiausia...

"Katalikas" apie "Darbininko" krikščioniškumą.

KATALIKAS Nr. 262 dar kartą grįžta prie "Darbininko" krikščioniškumo ir sako:

"Darbininkas" pažadėjo eiti krikščionystės keliu. Bet vos spėjo tas laikraštis pasirodyti, kaip išsyk buvo matyti, kad krikščionybės jame labai mažai. Tartum katilė, užvirė jame neapykanta. Svarbiausias krikščionybės prisakymas — mylėsi savo artimą — pamintas po kojų. Laikraštis abelnai redaguojamas toli gražu ne sulig Kristaus mokslo reikalavimų.

Savo kovoje su tais, kurie nepučia su juo vienon dudelėn, "Darbininkas" pasižymi tuom, kad iškraipo svetimas mintis". Teisybė, šiame "amate" su "Darbininku" nelabai kas gali nei lygintis.

S. L. A. augimas ir pašalpos skyriaus silpnumas.

NEDELIOS NAUJENOS Nr. 5 parodo neblogą apžvalgą S. L. A. augimo ir prideda domos vertą pastabą apie pašalpos skyriaus silpnumą. Rašo: "Trijų mėnesių bėgyje naujų sąnarių prirašyta—803 ir prie vaikų skyriaus 9.

Trijų mėnesių bėgyje išdan pinigų įplaukė \$18,644.81.

Pinigių išmokėta \$11,211.96, iš kurių \$1,537.50 pomirtinių ir \$4,702.49 pašalpos ligoje.

Bertainio pabaigoje visas S.L.A. turtas buvo \$98,248.03, iš kurių \$39,357.98 buvo padėta bankuose ant nuosimčių, \$31,202.34 užmokėta už namą, o \$10,500.00 buvo išduota ant "mortgage'ų."

Pažymėtinas yra dalykas, kad naujai prisirašiusių sąnarių apdraudos sumos yra dabar daug augstesnės kaip kitą syk budavo. Daug didesnė pusė naujų sąnarių yra prisirašę ant sumų ne mažesnių kaip \$3000. Daugiau kaip 50 yra prisirašiusių ant \$1000. Tas parodo, kad lietuviai pradeda suprasti apdraudos tikrą reikšmę. Pirmiaus jų apdrauda budavo tik "graboriaus mokeskim", dabar ji pradeda daryties jau daugiau apdraudimui savo šeimynoms...

Bet iš šios atskaitos galima pastebėti vienas dalykas, del kurio veikiantieji Susivienijimo sąnariai ir jo valdyba turėtų giliaus pagalvoti. Tas dalykas — tai pašalpa ligoje. Iš atskaitos matome, kad trečiam bertainyje pašalpos ligoje yra išmokėta \$4,702.49. Kiek pašalpos ligoje mokesčių sumokėta, atskaipta to neparodo, nors tas labai būtų svarbu žinoti. Žinodami pašalpos mokesčių sumokėjimą ir pašalpos išmokėjimą, galėtume žinoti kur Susivienijimas su pašalpa ligoje stovi. Bet ir nežinant sumokėjimų, iš to, kiek išmokėta, jau galima numanyti, kad su pašalpa ligoje dalykai nekaip stovi. Juk tokia didelė suma išmokėta peritame bertainyje, galima išmokėti trijų mėnesių bėgyje tik turint ne mažiau kaip 5,230 sąnarių, mokačių pašalpos ligoje mokesčių po 30 centų į mėnesį. Jeigu tiek sąnarių nėra, jeigu jų yra nors vienu

šimtu mažiau, tai jau bertainio pabaigoje Susivienijimo pašalpos skyrius turi būti skylėje, nors neišleidęs nei vieno cento pašalpos administracijai. Iš šito rodos pasiaiškina du dalykai: 1) kad Susivienijimo sąnariai serga daug dažniau, kaip laukta, ir 2) jeigu jie taip serga, tai 30 centų mėnesinė mokeskis yra permaža. Taipgi Susivienijimo sąnariai turi arba rečiau sirgti arba mokėti didesnę mokeskį. Kad sirgimai būtų reteni, reikia turėti tikrai nustatytą ligų klasifikaciją ir reikia kokios nors aštresnės ligonų kontrolės."

Del šio dalyko mes tyčia teiravomies S.L.A. sekretoriaus A. B. Strimačio, kuris mums paaiškino, kad pašalpos skyrius S.L.A. ištikrųjų dabar yra ne ant racionalių pamatų pastatytas, ir S.L.A. nariai serga "perdaug." Tam tikras pašalpos skyrius reguliavimo projektas esą jau priuostas ir netrukus bus paskelbtas. Sulig naujo projekto, pašalpos negaus visi tie, kurie apserga per savo kalte arba tyčia (tokių atsitikimų esama ir prie dabartinės tvarkos negalima visko sukontroliuoti).

A. Rimka.

DELKO PRUSŲ LIETUVIAI "SUVOKIETĖJĖ".

4. Ekonominės ir kultūriniai-moralės Prusų lietuvių gyventojų sąlygos.

Išrodo, lyg pati gamta prieš lietuvius eitų. Kaip žinoma, Lietuvoje nėra tokių gantos turty, kurie suvertų geras sąlygas pramonijai plėtotis, o su tuo ir visa krašto kultūra turi pasilikti užpakalyj. Paskutinėj rašinio dalyj, kur bus paduota smulkios statistikos žinios apie ekonominę Lietuvos padėjimą, mes vaizdžiai pamatysime, kad Prusų Lietuva, tai ukininkų šalis; be to iš vienos pusės del didesnių rinkų tolimo, iš kitos del Rusijos pigių ukio produktų artumo — patsai žemės ukis daug žemiau stovi, kaip kitur Vokietijoje ir Prusijoje, tuo tarpu kaip vis mokesniai valstybės ir vietos reikalams ne tik ne mažesni, bet dažnai dar didesni. Prusų Lietuvos gyventojų pajamos visu trečdaliu arba net ir daugiau kaip puse mažesnės už vidutines visos Prusijos gyventojų pajamas, tuo tarpu vien tik vietos valscijų reikalams netiesiųjų mokesnių Prusų Lietuvoje vienam gyventojui išpuola apie dusyk daugiau, kaip vidutina Prusuose (Prusuose 0.81 (1913: 0.90), Šilokarčiamos ap. 1.18, (1913: 1.35), Tilžėj 2.17 (1913: 1.34) ir tt. Su tiesiaisiais mokesniais irgi negeriau (Prusuose 3.29 (1913: 3.42), Palknėj 4.84 (1913: 5.01), Pikalnėj 5.65 (1913: 6.16), Tilžėj ap. 5.25 (1913: 5.36). Darbininkų uždabiai Maž. Lietuvoj taipgi maždaug trečdaliu mažesni, kaip kitur Vokietijoje. Taip dalykams esant nenuostabu, kad Prusų Lietuvoje tik 1 nuoš. — 10 nuoš. savininkų yra be skolu, kuomet vidutinis skaitmuo Prusuose yra 30.4 nuoš. Iš Lietuvos skolininkų 30—50 nuoš. yra tokių, kurių skolos didesnės

Japonietės, kurios turi dalyvauti japonų karaliaus vainikavimo iškilmėse. Vainikavimas tęsis visą mėnesį ligi gruodžio 6 d.

čiausia tarp tarnaičių ir tt.). Alkoholio įtekmė taipgi savo daro, bet ant alkoholio visko negalima suversti, (Prusose 1906 m. viena karčiama išpuolė 220-tim gyventojų, o Lietuvoje nuo 224 (Klapėdoj) ligi 428 (Tilžės ap.). Čia mes turime įieškoti priežasčių ir pačiame gyventojų susimaišymo fakte. Jau Dr. Rauhe savo studijoj (Die unehlichen Geburten) apie nešlubinius gimimus pastebėjo, kad be šliubo gimimai ypač ten didesni, kur vienos tautos gyventojai maišosi su svetimtaučiais. Šitą pažiūrą kaip nereik geriau patvirtina protestantų kunigų valdžios anketa, daryta praėjo šimtmečio pabaigoj. Priešingai visiems tiems vokiečių autoriams, kurie lietuvius išrazdavo mažne prostitutais, anketos tvarkytojas kun. Wittenberg, remdamasis vietų kunigų (kurių tarpe vargu bau gačėtume rasti daug lietuviams palankių) pranešimais griežtai pabrėžia, kad dievobaimingumo ir lyties doros žvilgsniu "lietuviai perdėm augščiau stovi už tų vietų vokiečius", kad "lietuvių jaunimas pasižymi nekaltybe" ir kad "nešlubinių gimimų nuošimtis mažesnis tose parapijose, kur tirščiau gyvena lietuvių".

Šitokie ir panašūs apsi-reiškimai visiškai paaiškini-mi žmogaus prigimtimi ir psichologijos dėsniais. Žmo-gus, gyvendamas sau arti-mų žmonių burije, jau tai iš meilės, jau tai iš gėdos ne-drišta ir negali taip negra-žiai ar nedorai pasielgti, kaip tai jis dažnai parodo, kuomet niekas nemato —arba bent nemato niekas, kas jį pažįsta, ko jis gali gėdytis, bijotis ar kt. Iš kitos pusės kiekvienas žmogus papras-tame gyvenime į kitą žmogų juo "šalčiau" visuomet žiuri, juo šis žmogus svetimėsnis, juo daugiau skiriasi savo apsiėjimais, padėjimu, kalba ir tt. Ir čia galima lengvai įsivaizdinti, kas turi darytis širdyse lietuvių, kuriems iš po nosių svetimi, svetimais papročiais ir kalba atėjūnai gardžiausius kąsnius atima, jų žemę ir kitus turtus ima valdyti? Ir lietuvių širdis ta-da apims jei ne pagieža bei neapykanta, tai jau visuomet nepasitikėjimas kiekviena-me atėjūno pasielgime, kur-is bus lietuviui nevisai su-prantamas, jie įžiūrės arba juo blogus norus arba kvailu-mą. Ir taip dalykams esant net visai neįjauzdamas pradės iš jo tyčiotis, o tam tikrose aplinkybėse neskai-tys labai blogu daiktu, jei su juo pasielgs kiek kitaip, kaip tai padarytų su savaisiais. Iš kitos g pusės svetimi atėjūnai, nutraukę ryšius su savaisiais ir apsigyvenę tarp svetimų žmonių, kurių papročiai, kalba ir kt. jam nesuprantama, prie to dar dažnai įvairių "augštų po-nų" favorizuojami ir jauz-damies (nes taip jiems įkal-bama) augštesni už vietin-ius, nei tiek nesivaržys sa-vo nutarimais ir pasielgi-mais, kaip kad vietiniai. Ir

tuo budu kaip vieni tai ir ki-ti turi pasidaryti "nedores-ni", kaip jie būtų paprasto-se sąlygose, ypač kad čia dar visuomet prisideda ekono-minė bei socialiai-kultūrinė nelygybė). Ir šituos apsi-reiškimus mes matome be-veik visur, kur tik žmonės maišosi, bet tautų ir žmonių naišymasis ypač demoral-i-zuodamas visur apsi-reiškia sodžiuose ir aplamai mažai kultūringose vietose. Tuo budu vokiečių valdžios koloni-zacija lietuvius skriaudžia ne tik turtu ir per tai jau atiesioginiu budu trukdo jų kultūros plėtojimąsi, bet drauge ir stačiai juos demoralizuoja, o su tuo veda ir prie degeneracijos (išsigi-mimo).

Reikia dar pridėti, kad šiuo žvilgsniu demoralizuo-damas į Prusų (ir Didž. Lie-tuvos) lietuvius turi veikti ir pasienis tarp Rusijos bei Vokietijos su visomis jo slaptomis ir viešomis emi-gracijos bei kontrabandos įstaigomis, taip gi tuo pat paaiškima ir Prusų lietu-vių skundai del žemaičių tarnų ištvirkimo ir tt. Už nenaturalius santykius ir darbus gamta visuomet smarkiai baudžia. O Prusų ietuviai tų nenaturalų san-tykių turi daug daugiau, pakelti, kaip reikėtų. Ir tai negali gerai atsiliepti nei į jų kuną bei į dvasią, nei į budą.

Lietuviai Amerikoje.

WILKES BARRE, PA.

(Tramvajų streikas virsta blogyn. Streiklausių bandymas. Minios susirėmimas. Dvi aukos. Daugybė sužeistų. Majoro Kosek atsišaukimas. Karo stovis. Policija jodo gatvėmis. Abelno žinios ir abelnai 3—4 dienų prietikiai.)

Kaip jau Ateities Nr. 52 rašyta, čia tęsiasi tramvajų streikas. Kompanijos diena iš dienos atidėliotas konfliktas jau įvyko. Lapkričio 3-čios d. rytą pradėjo streiklausiai darba. Pirmūtinis tramvajus, išėjęs iš miesto ant Ashley linijos apie septintą valandą, sugrįžo be langų. Oras buvo šaltokas, todėl ir minios rinktasi palengva. Apie aštuntą išėjo antras tramvajus ant Nanticoke linijos, kuris, kaip dabojanti bei laukianti jo grįžtant tvirtino, ir nebeįgrįžęs. Veliaus, apie pusę po devintai, pasileido ant visų linijų po vieną. Tuomi

pačių tarpu, saulutei užkainius, atsirado ir didesnė minia. Kada pastarieji pradėjo grįžti, tai minios buvo jau pilnos gatvės, o ypač skvėras. Tada tai ir prasidėjo kruvinas darbas.

Visų-pirma apkulius vieno tramvajaus grįžtančio nuo South Main gatvės, pultasi prie W. Market gatve grįžtančio nuo linijos Forty Fort. Tuomi tarpu čia suėjo nuo trijų linijų po tramvajų ir ištiko smarkus mušis. Baisiai didelė ir įniršusi minia paleido akmenis ir tramvajus neteko nei vieno lango... Šiame susirėmime kluvę gerai ir vienam iš streiklausių; kiti pasislėpė po suolais. Policija čia visai nesikišus. Tuo tarpu duota žinia miesto majorui Kosek (slavas). Pastarasis pribuvęs ant "karės lauko", buvo bebando minion prakalbėti. Vienok pastaroji jo neklausiusi ir liepusi pasitraukti, nes, girdi, ir jis gausias. Tada minia prišokusi ir nutraukusi majorą žemyn nuo tramvajaus priangio, neduodama šiam prabilti. Pastarasis, matydamas nieko nepėšias ir pribijodamas svaidomų pro galvą akmenų ir plytų, veikiai apleidęs "mušio lauką".

Šitoj baisioje įnirtusioj minioje dalyvavę ir moteris. Viena iš jų prišokusi ir nupiovus virvę prilaukiančią ant viršaus tramvajaus lazda, lytinčią elektros vielą. Tuo tarpu minia pastebėjusi grįžtantį nuo N. Main gatvės tramvajų, urmu metėsi prie pastarojo. Šis liko ne tik be langų, bet ir sienos tapo gerokai apgadintos. Šitam tai susirėmime vienam iš streiklausių ir tapo perskelta su plyta galva, kuris nugalbentas ligoninėn tą pačią dieną ir miręs. Antrą nežinau kur užmušė, tik girdėjau žmones kalbant, kad visą galvą turėjęs suskaldytą ir smegenis byrėję... Vos tikiai atlikus su pastaruojų "operaciją", pributa kito tramvajaus, nuo E. Market gat. Šj miniai užklupus, privertusi visus (mat, kožnam tramvajui buvę po keturis: du motoronu ir 2 kunduktoriu) streiklausių išieiti laukan. Pastarieji, atsiklaupę ant kelių, prisigėvę, buk jie nieko nežinoję, buk jie nekalti, ir girdi, "paleiskite mus tikiai šj kartą gyvus, o mes prisiekiam visą savo gyvenimą daugiau "neskebauti" ir tuojaus apleidžiam šj miestą." Policija paėmus juos nugalbėnotin. Ir taip beveik su visais atsikartoję, kurie tikiai tapo užklupti. O užklupo visus. Tai yra prisiekė tą pačią dieną apleisti miestą. Ir sakoma, tą pačią dieną išvažiavo net 100 žmonių-streiklausių.

Minioje buvo daug sužeistų. Kaip vietos dienraštis Times Leader skelbė, tai sužeista daugiausiai nepilnamečių vaikų. Iš viso apie 18—19 ypatų. Mat, leikiant taip akmenimis per langus, ypač atsimušus į tramvajų stogyn, pasišokinėdami puolę žemyn ir žinoma, kam pataikė, tai jau raudonai nudažytas tapo. Gatos "amunicijos", kaip tyčia, čia-

pat buvo ir "sandėliai". Mat, nepersenai buvo taisoma rynos ir čia-pat kruvos jų gulėję. Stiklais tapo visos gatvės užpildytos ir todelei miesto valdžia turėjo parupinti čielą "diviziją" valytojų. Vakare, nors jau viskas buvo apmiręs ir gatvės apšluotos, vienok tarpe plytų smulkų stiklo gabalėliai tai taip ir blizgėjo prieš šviesą, it tos "raganos kaulai" ant Lietuvos sniego.

Majoras Kosek, kaip vietos dienraštis pastebi, išleidęs atsišaukimą, kviesdamas piliečius prie tvarkos. Skaityti jo neteko. Dabar miesto valdžia padaugino policijos skaičių ir apšaukė karės stovį: nevalia ant gatvių rinktis į kruvą ir daryti by kokių "demonstracijų" (žinoma, akmeninių).

Priemiesčiuose stovi valstijos kazokai (state police). Ypač gi prie to namo, kuris randasi South miesto dalyje, prie Wood gatvės, kuriame tai kompanijos parkviesti ir užlaikomi yra minimi streiklausiai. Sakoma ten, apie tą namą, yra 75—100 kazokų, kurie stovi dieną ir naktį jį sergėdami. Mat, pasklydę gandai, ir tam galima tikėti, kad ne melas, buk sekančią naktį buvo rengiamasi prie minimo namo išdinamitavimo. Todel jį policija taip sergti.

Ant George Town linijos yra labai ilgas ir augštas medinis tiltas. Sakoma, kompanija davusi šimtą dolarių tam, kuris pirmas iš streiklausių išdrįs per tą tiltą važiuoti. Ir čia, mat, bijotasi dinamitavimo.

Pietinėje miesto dalyje, prie Wood gatvės, pritrukę buvo "amunicijos". Tad, sakoma lupata iš gatvės plytos laidymui languosna. Toliau vėl, butent, ant Carry ave., išplėsta dvi reikos.

Ant rytojaus, t. y. 4-tą lapkričio, tikėtasi buvo, kad streiklausiai ir vėl pradės dirbti, vienok diena praėjusi ramiai. Nieko nebandyta veikti.

Sakoma sustreikavęs "Power housės" inžinierius ir pečkuriai. Bet jų vietos irgi jau tapo užpildytos. Dievai vieni težino, kas iš viso to išeis? Rimtesni miesto gyventojai nuogastauja prisibijodami didelio kraujo praliejimo. Mat, pradžios jau esama. Tuo tarpu vienas iš kompanijos kapitalistų paskelbęs, kad jis aukausią milijoną dolarių, by tikiai streikieriai neišlaimėtų. Ką mano pastarieji daryti, kol-kas nieko nesigirdi. Vienok, kaip visi tvirtina, tai užsilaiko taktiškai ir praeituose sumišimuose nedalyvavę. Visuomenė simpatizuoja streikininkams. Gaila tikiai, kad tasai entuziazmas ir simpatija veda net prie sabotažo, ką liudija ne tikai langų daužymas, bet ir minėti gandai apie norą dinamitavimo tiltų ir to namo. Streiklausiai-gi, pamiršau pastebėti, sakoma, gauna pusketvirto (3.50) dolario į dieną ir visą užlaikymą.

Lapkričio 5-tą nieko pana-

šaus neatsikartojo. Viskas ramu. Nors žmonių pilnos miesto gatvės, o ypač skvėras, tečiau ir policijos, ypač raitos, nestinga. Kur tik susispietė būrelis žmonių, tuojaus atjoja ir skirsto. O jodo visur. Ne tik ant gatvės, bet ir ant šalygatvių.

Tramvajai ant poros linijų ėjo per dieną, tečiau važiuoti niekas nevažiuoja juose. Tramvajų langai nuleisti ir jų vieton užtrauktos kortinos (dangtys).

Lapkričio 6-tos dienos prietikiai. Ypatingai šiadien, subatoj, išrodė miesto parkas arba skvėras. Aplink apjuostas virve ir niekam neleidžiama nei skersai nei išilgai jį eiti, nes policijantai, anapus stovėdami, neleidžia. Mat, tas daroma todėl, kad skvėro viduryj negalėtų rinktis minia. Turbut policijai nubodo ją vaikyti, nesugeba? Kadangi šiadien ir vakar nebuvo jokių pasikėsimų ir minia netrukde streiklausių darbo, tai šj vakarą, apie 6-tą val., kada policija su ramia širdžia jau pradėjo skirstytis (mat, tramvajus leidžia tikiai dienos laiku) namo, pietinėje miesto dalyje, ant Carry Ave., vėl panaudota plytos. Užklupta tramvajus su keturiais streiklausiai ir iškulius langus, du iš streiklausių sunkiai sužeisti.

Policija gavus žinią, matyt, lėkusi kaip akis išdegus, su savo patroliu "mušio" vieton, nes smarkiai "sumuštas" telegrafo stulpas ir patsai šoferis — policistas, sunkiai sužeistas.

Arėstuoti nebuvę ką, nes visi į laiką prasišalinę. Toki tai keisti atsitikimai šiam miestelyj.

Marčiulėnka.

Lietuvos žinios.

"Lietuvių Balsas" rašo:

"Sunkūs prasidėjo Lietuvai laikai. Ugnis degintė degina miestus, kaimus, savo kelyje nieko nepalikdama, granatos sunkiai žimbamos krinta ant mūsų Lietuvėlės laukų, trumdamos drasko žemelę, žmonių prakaitu aplaistyta. Ugnis ir giltinė veja iš gyvenimų žmones, ligšiol ramiai ariusius, akėjusius savo laukus. Eina jie nelaimingi akių vedami, dažnų-dažniausiai be duonos kąsnio, į visus didžios Rusijos pakraščius, nė nežinodami, kur nueis, ką ras. Šelpia juos, valgydina ir dengia visoki komitetai, draugijos ir šiaip jau geros širdies vietos žmonės. Bet žmonių eina ne šimtai, tukstančiai, šimtai tukstančių. Komitetai, ir draugijos, ir geradariai vietos žmonės, kad ir kaip norėdami, negali visos tos minios kaip reikiant papenėti ir apdengti, duoti jiems šiltos pastogės: tam reikia pinigų begalės ir atsidavusių savo artimui energingų žmonių. Pabėgėliai ne tik nori valgyti, ne tik būti šalčio ir nori apsilvilti, jie turi ir savo vidaus, dvasios reikalų. Jiems yra tikybės jausmo, jie nuliude, nusiminę, jie ne savo krašte, kuriame ligšiol nebuvo buvę, tarp žmonių nelietuvių, kurių nepažįsta ir nesupranta ir kurie todėl jiems svetimi. Šit pasiklausykime, ką viena pabėgėlė kalba Dvinske šelpėjui. "Komes sulaukėm! Geriau butume namie likę, geriau būtų mus vokiečiai užmušę, o ne čia, svetimam krašte, vargą vargti. Mums, sako, darbo duosiai. Mes niekas nuo darbo neatsisakome, bet koks tas darbas gali but. Šiandien kaž-koks ponas buvo ir surašinėjo, sako, samdąs laukams dirbti, ir, sako, reikiąs važiuoti už Juodųjų marių". O tie žydai nuolatos čionai lando ir jieško samdyti merginų. Šjryt policistas atėjęs sakė, kad nesisamdytume žydams, nes iš jų rankų galima pakliuti į paleistuvių namus."

*) Ar ne į Batumą?

Ivairios žinios.

TORNADO APLANKĖ TRIS VALSTYBES.

Užmušta 50—60 žmonių.

Kansas City, Mo. — Šiandakt, lap. 10 d. tornado (viesula-sukurys) aplankė Kansas, Nebraska ir South Dakota valstybes. Apsilankęs tornado šiose valstybėse sugriovė daug namų ir užmušė 50—60 žmonių. Kiek iš viso nuostolių padaryta ir kiek žmonių užmušta, kol kas tikrai negalima pasakyti, nes tornado nutraukė telegrafo ir telefono vielas (dratus) ir sustabdė ant keiliolikos valandų komunikaciją.

Kaikuriuose trobų griuvėsiuose iškilo ugnis, bet stambus lietus neleido joms išsiplėtoti ir pagaliaus užgesino jas pirm negu jos gavo įsigalėti.

Sekančiame "ATEITIS" Nr. bus pradėta spausdinti mūsų bendradarbio Vytauto Steponaičio (iš Maskvos) "LAIŠKAI IŠ RUSIJOS", kame vaizdžiai nupiešama dabartinis dalykų stovis Rusijoje.

Vietos žinios.

"Gabija" judamuose paveikluose. Lapkričio 27, 28 ir 29 d. pobažnytinėje salėje p. A. T. Račiūnas rody judamuosius paveiklus, kuriuos šią vasarą nutraukė ant p. P. Čepliko farmos. Judamųjų paveikslų vakarus rengia "Gabija" drauge su p. Račiūnu. Reikia išanksto manyti, kad j tuos vakarus atsilankys daug publikos, nes juose bus progą pamatyti, kaip gabijiečiai ir svečiai rengiasi važiuoti ant p. Čepliko farmos, kaip suvažiavę linksminasi, kaip šoka, po gerb. M. Petrausko vadovystę, lietuviškus šokių, žaidžia žaislus ir "Vestuves", kurias gabijiečiai įvaidino. Gabijiečiai, kurie dalyvavo šokiuose, žaidimuose ir vaidinimuose, su nekantrumu laukia tų vakarų, mat galės save pamatyti p. Račiūno judamuose paveikluose.

Svečias. Lapkričio 9 d. "Ateities Redakcijoj" buvo atsilankęs SLA. sekretorius p. A. B. Strimaitis, atvažiavęs Bostonan SLA. reikalais.

Apsivedė. Lapkričio 10 d. apsivedė plačiai žinomas lietuvių visuomenei veikėjas p. Jonas P. Tuinila su p-le Ona Plenskiute. Vestuvių vakarėlis atsiuvo pas p. P. Plenskų, kur susirinkę giminės ir keletas draugų linksmiai praleido laiką ir linkėdami jaunavedžiams daug laimčių išsiskirstė namo.

Svečias.

Lietuvių domai. Nors ne kartą jau buvo rašyta "Ateityje" apie Bigelow vakari-

nę mokyklą, bet ir vėl rašome, nes mums rupi paraginti lietuvius, o ypač mūsų jaunimą, lankyti tą tos mokyklos klasę, kur supažindinama amerikiečius-nepiliečius su tuo, kokių būdu jie gali įgyti išspradžių pirmutinės pilietybės popieras, o vėliau jau ir pilnas. Šitoje Bigelow vakarinės mokyklos klasėje mokiniai pilnai bus prirengti, kad galėtų atlikti tai, kas yra reikalinga žinoti prieš pilietybės popierų išsiėmimą. Toj klasėj yra mokoma kiekvienos savaitės utarninkų ir ketvergų vakarais, nuo 8 ligi 9 valandos. Dabar tą klasę lanko 50 mokinių. Kaikurie iš jų kitais vakarais mokinasi anglų kalbos, rašymo, aritmetikos ir kitų dalykų. Jeigu kuris pilietybės kurso mokinys nenorėtų mokyties paminėtų dalykų, niekas jo neverčia to daryti.

Yra plenuojama padaryti tą kursą įdomiu ir praktišku, pakviečiant kuogeriausius mokytojus, kokius tik tai galima rasti. Jeigu pilietybės kurso mokinių skaičius taip pasididintų, kad viename kambaryje nebesutiltų, tuomet bus paskirtas kitas kambarys. Bigelow Evening School suteikia norintiems mokyties gerą progą, tegul tik iš jos naudojasi.

Susirinkimas. Lietuvos Dukterų ir Sunų Dr—jos mėnesinis susirinkimas bus ateinančios seredos, lapkričio 17 d. vakare, Lietuvių salėje (kampas E ir Silver gat.). Susirinkimas prasidės lygiai 7 val. Nauji nariai, kurie prisirašėte per prakalbas, malonėkite ateiti ir pasiimti knygetes. Kviečiame taipgi ir tuos, kurie norėtų prisirašyti, nes bus priimami už pigesnę įstoimo mokesį.

Sek. M. M. Plepis.

Pajieškome Agentų.

Reikalingi keliaujanti agentai "Ateities" platinimui. Duodame geras išligas. Kurie norėtų užsiimti tuomi darbu malonės kogeičiausiai atsiskaityti į "Ateities" Administraciją.

JULIUS ACIUS

"Ateities" keliaujantis Agentas dabar lankosi Scranton'o apielinkėse t. y. po Luzernės ir Lakavanos pavietų miestus ir miestelius. Kur jis atsilankys, lietuvių malonės jį draugiškai sutikti ir gali pas jį užsirašyti "Ateities" ir užmokėti jam prenumeratą. Mes už jį atsakome.

Ateitis Publishing Co.

P. S. Taipgi p. Acius yra keliaujančiu agentu ir mėnrašėčio "Jaunosios Lietuvos". Galima pas jį užsirašyti ir "Jaun. Lietuvą" ir užsimokėti jam prenumeratą.

"Jaunosios Lietuvos" Administracija.

VISIEMS BUTINAI REIKALINGOS KNYGOS.

Zmogaus Pareigos. Pustl. 245 ..	\$1.00
Šienapiūtė. Pustl. 24 ..	.10
Jaunoji Lietuva ..	.25
Spėka ir Medega. Pustl. 380 ..	2.00
Mulkinė ir Mulkiniojai. Dviejų veiksmy komedija. Pustl. 35 ..	.12
Puota. Pustl. 32 ..	.10
Pagieža. Pustl. 90 ..	.25
Maižiešius. Pustl. 40 ..	.15
Kaip Pasilikti Amerikos Piliėčiu. Pustl. 86 ..	.25
Vilkų Lizdas. Pustl. 117 ..	.35
Valkata. Pustl. 13 ..	.10
Bagočiaus Išpažinti. Pustl. 146 ..	.40
Prasikaltimai ir Prasikaltėliai. Pustl. 21 ..	.10
Kova su Skurdū. Pustl. 50 ..	.15
Lietuviškas Sappininkas. Pustl. 205 ..	.50
Tarka ..	.05
Vairas ..	.15
Naujas Elementorius. Pustl. 48 ..	.10
Olandijos Ukininkai. Pustl. 15 ..	.05
Kaip Sodas Sodinti. Pustl. 24 ..	.05
Apsirikio. Pustl. 31 ..	.20
Smertis. Pustl. 32 ..	.10
Kuprelis. Pustl. 258 ..	.75
Aisopo Pasakos. Pustl. 346 ..	1.25
Aisopo Pasakos. Apdaryta ..	1.50
Valstija ir Mokesčiai. Pustl. 59 ..	.15
Cilinė Salietra. Pustl. 8 ..	.05
Apsireiskimai iš Žemės Gyven. Pustl. 44 ..	.15
Paveikslai II. Pustl. 47 ..	.05
Paveikslai III. Pustl. 56 ..	.10
Kent Kaltas, Kent Nekaltas. Pustl. 39 ..	.12
Kaip Šerti Melž. Karvės. Pustl. 40 ..	.10
Sodžiaus Vaizdeliai. Pustl. 24 ..	.05
Apie Moterų Klausimą. Pustl. 15 ..	.05
Vilniaus Kalendorius. Pustl. 64 ..	.25
Kaip Pasimokinus Plaukti. Pustl. 64 ..	.20
Ne Savo Vėžėj ir k. Pustl. 47 ..	.15
Tauta. Pustl. 31 ..	.20
Vincas Kudirka. Pustl. 35 ..	.20
Aušrinės Kelias. Pustl. 75 ..	.20
Jaunieji Skrauja. Pustl. 309 ..	1.00
Baltas Rubas. Pustl. 32 ..	.15
Krikščionė. Pustl. 15 ..	.05
Kovotojas už Teisybę. Pustl. 82 ..	.25
Andersono Pasakos. Pustl. 82 ..	.20
Sodnas. Pustl. 38 ..	.10
Pasaulyj Ratas. Pustl. 80 ..	.25
Vaišės J. K. Pas Popiežių Pijų IX. Pustl. 11 ..	.10
Rokas ir jo Suva. Pustl. 32 ..	.10
Gyvenimas Genovaitės. Pustl. 80 ..	.20
Gramatika Angliškos Kalbos. Pustl. 174 ..	1.00
Angliškai Lietuviškas Žodynėlis. M. Paltanavičiaus. Pustl. 231 ..	.50
Žodynėlis, Angliškai-Lietuviškas. Rev. P. Saurusaičio. Pustl. 292 ..	.30
Pradinė Aritmetika. Pustl. 128 ..	.35
Naujas Budas Išmokti Rašyti. Pustl. 25 ..	.10
Lietuviškas Lementorius. Pustl. 52 ..	.15
Valkų Draugas. Pustl. 63 ..	.15
Yvairios Dainos. Pustl. 216 ..	.50
Kun. A. Vienožinskis ir jo Dainos. Pustl. 26 ..	.10
Naujausios Dainos ir Eilės. Pustl. 111 ..	.25

Muzika ir Dainos su Gaidomis M. Petrausko Veikalai.	
Ko Ludit Sveteliai? ..	.20
Jojau Dieną ..	.60
Lietuviškos Dainos. (II) ..	.25
Saulėle Raudona ..	.25
Skyniau Skynimelį ..	.15
Šu Nakcylai ..	.30
Už Šilingėlį ..	.30
Siuntė Mane Motinėle ..	.20
Vai Aš Pakirsčiau ..	.20
Dovanujo ..	.15
Tykiai Nemunėlis Teka ..	.15

Dainos ..	1.00
Lietuvos Aidas ..	1.50
Broliai (kantata) ..	3.00

Maldakningės.	
Visuomet su Dievu ..	.75—1.00
Aniuolas Sargas ..	1.00—1.25
Gilus Atsidusėjimas ..	.75
Dangaus Raktas ..	.60—75
Aukso Altorius ..	.75—1.25—1.50

Aukščiau minėtos knygos Gaunamos "Ateities" knygyne, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Skaitykite ir platininkite "Ateiti".

GERAS SIUVEJAS
Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampellus ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve.
PETRAS BUZEVIČIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

Pajieškomas

Jaunas vyras, kuris gal kalbėti angliškai ir gal pradėti už mažą algą dirbti paprastą ofiso darbą su gera progą išsilavinti apie biznij ir tapti Agentu (Real Estate & Insurance) Kreipkitės ypatingai arba per laišką greičiau — kaip galima (53) LITHUANIAN AGENCY, 15 Broadway, So. Boston, Mass.

Reikalingi Vyrai

Visokiems darbams: ant farmų, geležinkelijų prie paprastų darbų ir j girias.

43 U. S. Employment Office, PORTLAND STREET, BOSTON, MASS.

Lietuviška Muzikos Konservatorija

395 W. Broadway, So. Boston, Mass. Inkorporuota 1915.
Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas
Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškej muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados Vyrams Siutus ir Overkotus. Jeigu norite turėti geras rubus pigiai, tad ateikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.
Z. BUDRECKIS,
222 Broadway, So. Boston, Mass.
— ir —
20 Ames St., Montello, Mass.

Geriausia Agentūra Real Estate ir Insurance.

Parduodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarnimus suteikiu dykai.
M. CORAN,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 21087
Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Namu Kontraktoriai

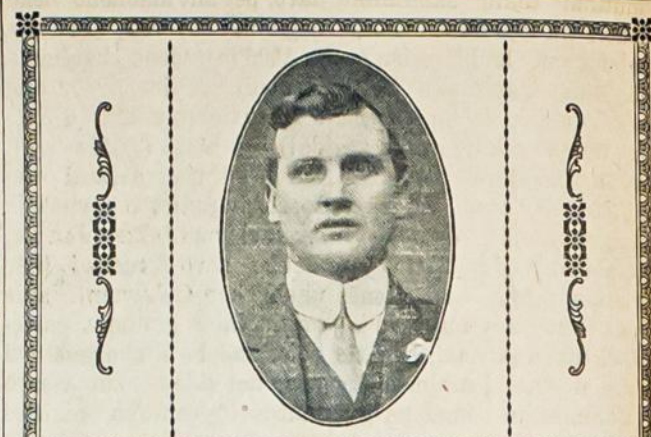
Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas
WALDO J. DAUKSHA,
Bldg. & Realty Co.
315 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.
Akiu Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuviems ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.
So. Boston Raincoat Co.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalu ir Čevėrykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuosi jums užtai atsmokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiskomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl ateikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.50 iki \$25.00
Juozas Zupkauskas

Išdėkite gerai adresą:

HARRISON CO.
662-672 Washington St., Boston.

Bukit Linksmi.

Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusijų čevėrykų. Jie slubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o vis tai priežastis blogų čevėrykų. Ateik pas mane ir nusipirk gerus čevėrykus, o busi linksmas visados, nes aš turiu plačių čevėrykų, padarytų specialiskai dėl lietuviškų kojų; kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir moterims.

C. P. YURGELUN,
377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas
TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Ziedus. Taipgi mes parduodame visokius
SIUTUS IR OVERKOTUS \$3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krauvėj. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokesčių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoj ir Kanadoj. Didelį nuosimįj duodom perkupėjams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiusint 25 c. stempomis. Musų agentai: J. M. Nevetskas, S. Čapas, J. S. Ananis, M. Liutkus, F. Witkauskas, J. Šidlauskas ir J. Lapienius.

J. P. TUINILA,
822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.